

Danujo. D-ro Neergaard informis ke novaj vortaroj eble estos eldonataj en la revuo Esperantologio. Li laboras pri botanika nomenklaturado.

Germanujo. Eldonita de inĝ. C. Dellian: Racia kaj internacia kemia nomenklaturado, 1948. Li ankaŭ preparas tradukon de la UDK en kunlaboro kun inĝ. R. Haferkorn. Germana Inĝeniera Sekcio (GIS-ISAE) preparas Plenan Scienco-Teknikan Terminaron.

Nederlando. Aperis de s-ro G. F. Makkink: Nomoj de plej oftaj nederlandaj birdoj, nederlanda-latina-esperanto, 1948.

Norvegujo. S-ro C. Støp-Bowitz laboras pri zoologia nomenklaturado.

Svedujo. Teknika sekcio de Sveda Esperanto-Federacio eldonis Aeronautikan terminaron (sveda-esperanta). La sekcio kolektas kartaron pri ĉiuj teknikaj terminoj. Prilaborataj fakoj: domkonstruado (Moberg), elektra akumuloj (Törnskog), liftoj (Håkansson), radiotekniko (Alexandersson), aeronautiko, reaciaj motoroj (Turner), nomaro de svedaj birdoj (Gerdman).

Usono. D-ro W. Solzbacher publikigis en Amerika Esperantisto n-ro 7-8 1949 eseon pri: *Technical Vocabularies in Esperanto*, kun valora bibliografio pri fakvortaroj. Li proponas centron pri terminologia laboro.

Sven Alexandersson.

Al kelkaj legantoj kiuj petis informojn pri la **Vortaro pri Lumigoscienco** mi sciigas jenon: Temas pri la dua eldono de „Benamingen op het Gebied der Verlichtingskunde” (1941). Ĝin eldonis Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde, Utrechtseweg 210, Arnhem, Nederlando. La prezo estas 3,50 guldenoj (7 ŝilingoj). Formato: 191 × 267 mm²; 154 paĝoj. Enhavo: 852 terminoj en nederlanda, germana, angla, franca, kaj Esperanto, kun difinoj kaj rimarkoj en la nederlanda lingvo. La ĉapitroj havas jenajn titolojn: 1. Unuoj kaj bazaj nocioj; 2. Ecoj de radiado; 3. Lumdistribuo de lumfontoj; 4. Lumspecoj; 5. Translaso, absorbo, reflekto, difuzo; 6. Vida kaj fizika fotometrio; 7. Koloro; 8. La okulo; 9. Lumigo; 10. Lumigotekniko; 11. Vitro; 12. Lumojetoj, projekciiloj; 13. Trafika lumigo; 14. Marborda kaj ŝiptrafika lumigo; 15. Aertrafika lumigo; 16. Priradiado de plantoj. Estas aldonitaj du tabeloj: 1. Internacia faktoro de hel-impreseco (kiel funkcio de la ondolongo), 2. Sinoptiko pri lumoteknikaj unuoj. Ĉi tio okupas la paĝojn 8-113. La paĝojn 114-154 plenigas laŭalfabetaj listoj por ĉiu el la kvin lingvoj. — W. P. Roelofs.

519

D-ro O. Reiersøl publikigis disertaĵon pri „Diferencialaj Ekvacioj de Specimenaraj Distribuoj”. 30 grandformataj paĝoj. Stencilita. Ĝin eldonis: *University Institute of Economics, Oslo*, 1950.

Nia usona samideano kaj membro d-ro H. H. Howe publikigis artikolon en la *J. Geophysical Research* 55 p. 153 (Junio 1950) kies titolo estas „*The U-Measure of Magnetic Activity*” kaj kiun akompanas resumo en Esperanto, kun jena piednoto en la angla lingvo: „Ĉar ĉi tio estas internacia gazeto, ĉi tiu resumo estas donata en la internacia lingvo Esperanto.”

Gratulon al d-ro Howe. Ankoraŭ ni informas ke la menciita gazeto, kiu aperas en Baltimore, Usono, estas daŭrigo de la gazeto „*Terrestrial Magnetism*”.

550.34

S-ro S. Miyamura publikigis esperantlingvan artikolon sub la titolo „*Tertrema movado kaj kvalito de grundo ĉirkaŭ la urbeto de Gobō, Wakayama prefekto*”. en la *Bulletin of the Earthquake Research Institute* 26 (1948) 101-4.

La sama aŭtoro publikigis traktajojn pri „*Tertrema ondo kaj la strukturo de la tero*” en La Revuo Orienta 31 322-329 (Sept. 1950).

La apero de la unua artikolo havis la malagrablan sekvon, ke la menciita Instituto por Esploro de Tertremoj decidis ke en ĝia bulteno esperantlingvaj artikoloj ne plu estos akceptataj, ĉar oni opinias ke tiel oni grave malpliigas la legeblecon por la fakuloj. Samfakanoj estas petataj helpi klopodi konvinki la redakcion pri la malo.

408.92(023) = 30

S-ro H. Wingen atentigas i.a. pri tio ke la esprimo „*plejeble*”, kiun mi, prave, kritikis (Sc. R. 2 115), ne estas nur postmilita fenomeno. Ĝi troviĝas jam en Enc. Vortaro de Wüster, kiu ankaŭ juĝas ĝin ne tauĝa.

En la kudra kaj trika terminaro troviĝas „*tirligilo*” kaj „*zipfermilo*” kiel sinonimoj.

Krome mi devas repreni tion, kion mi skribis pri „*agariko*”. La mikologoj antaŭ nelonge faris ŝanĝojn en la terminaro de sia fako. Nun la genro *Psaliota* oficiale nomiĝas *Agaricus*. Tio signifas, ke *agariko* ne plu havu la vastan signifon de lamenfungo, sed jam signifas nur ŝampinjonon, kiu lasta vorto per tio superfluigas.

KIO ESTAS SCIENCO?

de S. VAN GILS (Nederlando).

001 : 168.1/.2

En la diversaj lingvoj la vorto „*scienco*” havas malsamajn signifojn. En kelkaj landoj oni komprenas per *scienco* nur la natursciencojn, kiel fizikon, medicinon, ĥemion.

Ankaŭ Plena Vortaro difinas la vorton tiel. La Scienca Revuo okupas sin preskaŭ nur pri natursciencoj, kaj la artikolo de J. Howard Hulme pri la komuneco de la sciencoj igis min pripensi tiun aferon.

S-ro Hulme mencias homojn, kiuj faras diferencon inter scienco, belarto, kaj filozofio. Laŭ tiuj homoj, do, filozofio ne apartenas al la sciencoj. Ŝajnas al mi utile, ke ni pristudu tiujn aferojn en nia revuo, kaj tial mi petas samideanojn, kiuj interesiĝas, konigi siajn opiniojn.

Mi volas difini sciencojn jene: *Certa kaj sistema kono de rilatoj inter aferoj sur speciala tereno.* Se la tereno estas la esenco de la estaĵoj kaj iliaj kaŭzoj, kaj la kono estas akirita per la racio sen la uzo de revelacio, la scienco, kiu pritraktas ĝin, estas la filozofio.

Ni povas ordigi la sciencojn jene:

- a. Teoriaj sciencoj
- b. Praktikaj sciencoj¹⁾.

La teoriaj sciencoj okupas sin pri la estado, la praktikaj sciencoj pri la agmaniero. La teoriajn sciencojn ni ordigas laŭ la diversaj formoj de estado, la praktikajn laŭ la celo al kiuj ili direktiĝas.

Laŭ la abstrakteco ni dividas la teoriajn sciencojn en tri kategoriojn:

1. Fizika abstrakto: *pozitivaj sciencoj*
2. Matematika abstrakto: *matematiko*
3. Metafizika abstrakto: *filozofio.*

1. La *pozitivaj sciencoj* konsistas el

a. *Natursciencoj*

b. *Spiritaj sciencoj* } psikologio
 } kultursciencoj.

En ĉi tiu artikolo mi klopodis montri la lokojn de la filozofio kaj natursciencoj en la tuto de la sciencoj, kaj mi demandas vian opinion pri la demandoj:

(1) Kio estas scienco?

(2) Ĉu filozofio estas scienco aŭ ne?

$$061.3(100) = 089.2 = 00 : \{328 + 342.53\} (100)$$

Esperanto estos unu el la lingvoj de la *Mondkongreso por Tutmonda Parlamento*, okazonta en Ĝenevo (Svislando) 30-12-1950 / 4-1-1951.

$$408.92 : 378.4 (492.621)$$

ESPERANTO EN LA AMSTERDAMA UNIVERSITATO.

La Komunumo Amsterdam ĵus nomis nian rumanan samideanon, mag-ron *Sigismundo Pragano*, kiel asistenton en la kadro de la sekcio por romanaj lingvoj de la Literatura Fakultato.

S-ro Pragano, kiu dum la pasinta jaro gvidis en la Universitato, kiel

¹⁾ Aŭ: a. *puraj*, kaj b. *aplikataj sciencoj* (komparu Plenon Vortaron sub *aplik-*). — La Redaktoro.

asistento de s-ro Prof-ro D-ro *M. Valkhoff*, kurson pri la rumana lingvo, ricevis nun la taskon instrui krom la rumana ankaŭ la Esperantan lingvon.

Por la unua fojo nia lingvo estas nun instruata en Nederlanda Universitato, de tiucele oficiale nomita persono. Tiu ĉi sukceso, ŝuldata al la iniciatemo de s-ro Pragano kaj al la granda interesiĝo kiun Prof. Valkhoff montras al la problemo de internacia lingvo, estas samtempe rekono de la meritoj de nia lingvo kaj de ĝia sukcesa aplikado sur la kampoj de la praktiko kaj de la scienco.

Laŭ iniciato de s-ro *C. A. ten Seldam* estis fondata la 18an de oktobro 1950a „Universitata Esperantista Rondo Amsterdama” kun la tasko propagandi Esperanton inter la studentoj kaj krei utilajn kontaktojn kun universitatanoj alilandaj.

Por varbi por la kurso de s-ro Pragano, kiu komenciĝis la 15an de novembro, UERA okazigis Esperanto-ekspozicion dum unu semajno en la Botanika Laboratorio, kaj poste dum unu semajno en la ekspoziciejo de la Universitata Biblioteko.

La agemo de niaj amsterdamaj amikoj meritas ne nur aplaŭdon, sed ankaŭ imiton.

En ĉiu universitato devus kreiĝi tia rondo kaj ili devus kunlabori por pruvadi al la neinformita scienca mondo, kion oni povas praktike atingi per tiu blinde ignorata donaco kiun iam la genio de d-ro Zamenhof faris al la homaro.

INDEKSOJ por la Volumoj 1 kaj 2 (1949-1950)

kompilitaj plejparte de T. L. C. Bluett.

Sen pretendo pri kompleteco.

Tem-indekso.		Diferencialaj ekvacioj de Speci-	
Abeloj, lingvo de	2 65	menaraj distribuoj	2 154
ACQUI, v. Reŭmatologio		α . β -Dioksimoj	1 76
Aggersborg, v. Studentoj		Disfaktorigo de grandaj nombroj	
Amoniaka horloĝo	1 159	1 49; 2 79, 102	
Amonio (NH ₄)	2 100, 133	Divena vergo	1 86
Anatomio, v. Terminoj		Dividebleco de entjeroj per aliaj	
Arkeologia tendaro, v. Studentoj		(v. ankaŭ Disfaktorigo) ...	1 84
Aspo 2 15; hebrea —	2 17, 42	Dokumentoj dulingvaj en inter-	
Astmo kaj Kongo-ruĝaĵo	2 119	nacna trafiko	2 118
Atoma energio	1 136	Elektro-teknika Vortaro, v. Ter-	
Bestopsikologio ...	1 42; 2 65; 2 119	minoj	
Biokemiaj procezoj	2 122	Elementoj kemiaj,	
Citologiaj preparaĵoj	2 59	— preter uranio	2 97
Ĉinio, Peto de Prof. Io Chen	2 95	nomoj de ĉiuj —	2 128
Danaj Studentoj, v. Studentoj		Enciklopedio, Karta — ...	2 37, 118
D.D.T., Historio de	1 17	Energidisradiado	1 123
Dekuma aŭ Decimala Klasado,		Enketo pri Internacia Help-	
v. Klasado		lingvo	2 27